

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 8. oktober 2024
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Camilla Ørskov
Christiansen
Sagsnr.: 2024-12984
Dok.: 3467258

Besvarelse af spørgsmål nr. 65 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 65 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. oktober 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Betina Kastbjerg (DD) og ikkemedlem af udvalget (MFU) Karina Adsbøl (DD).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 65 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere kronikken ”Forskere: Herhjemme er tvangsægteskaber kun forbudt i teorien – ikke i praksis, og mange kan ikke slippe fri af deres ægteskab” fra berlingske.dk den 14. februar 2024, herunder kritikken af, at tvangsægteskaber i Danmark kun er forbudt i ”teori” men ikke i ”praksis”, og vil ministeren desuden redegøre for, om kritikken giver anledning til overvejelser om ændringer i straffeloven?”

Svar:

Jeg vil indledningsvis slå fast, at det er helt uacceptabelt, at der findes parallelsamfund, hvor kvinder fastholdes i religiøse ægteskaber mod deres vilje. Det kan vi ikke acceptere finder sted i Danmark. Jeg er derfor også meget optaget af at komme det til livs. Det er for mig altafgørende, at det enkelte individ har selvbestemmelsesret til at beslutte, hvem denne ønsker at leve sit liv sammen med.

Efter straffelovens § 260, stk. 1, straffes for ulovlig tvang den, som ved vold eller ved trussel om vold, om betydelig skade på gods, om frihedsberøvelse eller om at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller at åbenbare privatlivet tilhørende forhold tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget. Det samme gælder den, som ved trussel om at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller om at fremsætte sande ærerørige beskyldninger tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, for så vidt fremtvingelsen ikke kan anses tilbørlig begrundet ved det forhold, som truslen angår.

Det fremgår af straffelovens § 260, stk. 2, at straffen for ulovlig tvang efter stk. 1 kan stige til fængsel indtil 4 år, hvis nogen tvinges til at indgå ægteskab eller til en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed eller til at indgå i et andet ægteskabslignende forhold, eller nogen fastholdes ved tvang i et sådant ægteskab eller forhold.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at der ved strafudmålingen i sager, som er omfattet af § 260, stk. 2, skal ske en væsentlig forhøjelse af den straf, der kunne forventes udmålt efter den gældende strafferamme i § 260, stk. 1. Der henvises til Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, L 68 som fremsat, side 2667.

Der er således med indførelsen af denne bestemmelse taget det klare standpunkt, at Danmark hverken tolererer tvangsægteskaber eller fastholdelse i ægteskaber ved tvang.

Det fremgår af den kronik, der er nævnt i spørgsmålet, at straffelovens § 260, stk. 2, ikke finder anvendelse, når blot der foreligger et samtykke til indgåelsen af tvangsægteskabet, selv om et sådant samtykke er fremkommet ved tvang. Straffelovens § 260 finder imidlertid også anvendelse, når samtykket til at indgå eller forblive i ægteskabet mv. fremtvinges med ét eller flere af tvangsmidlerne nævnt i § 260, stk. 1.

Hertil kommer, at ”religiøs tvingende kontrol”, der ikke består af ét eller flere af de tvangsmidler, der fremgår af straffelovens § 260, stk. 1, efter omstændighederne vil kunne straffes efter straffelovens § 243 om psykisk vold, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Det fremgår af straffelovens § 243, at den, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, herunder ved udøvelse af negativ social kontrol, straffes for psykisk vold med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at anvendelse af ægteskabs- og/eller skilsmissekontrakter efter omstændighederne kan udgøre psykisk vold. Det kan f.eks. være tilfældet, når kontrakterne fastholder en person i et ægteskab eller lignende med henvisning til forestillinger om ærbarhed og/eller familiens generelle status, eller når kontrakterne på anden vis har til formål at presse en person til bestemte livsbeslutninger. Kontraktens indhold og omstændighederne omkring dens indgåelse vil have betydning for vurderingen. Der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 126 som fremsat, side 36.

Der henvises herudover til min besvarelse af 24. oktober 2024 af spørgsmål nr. 1519 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. Som det bl.a. fremgår heraf, vil regeringen se på, hvordan vi yderligere kan styrke indsatsen mod negativ social kontrol, og jeg er generelt åben over for alle forslag til, hvordan indsatsen kan forbedres. Jeg kan forstå, at Udlændinge- og Integrationsministeriet som led i sit generelle arbejde med indsatsen mod negativ social kontrol sammen med andre ministerier fagligt vurderer nye

forslag til at modvirke negativ social kontrol. Det gælder både forslag fra forskere, civilsamfundsorganisationer og andre aktører.